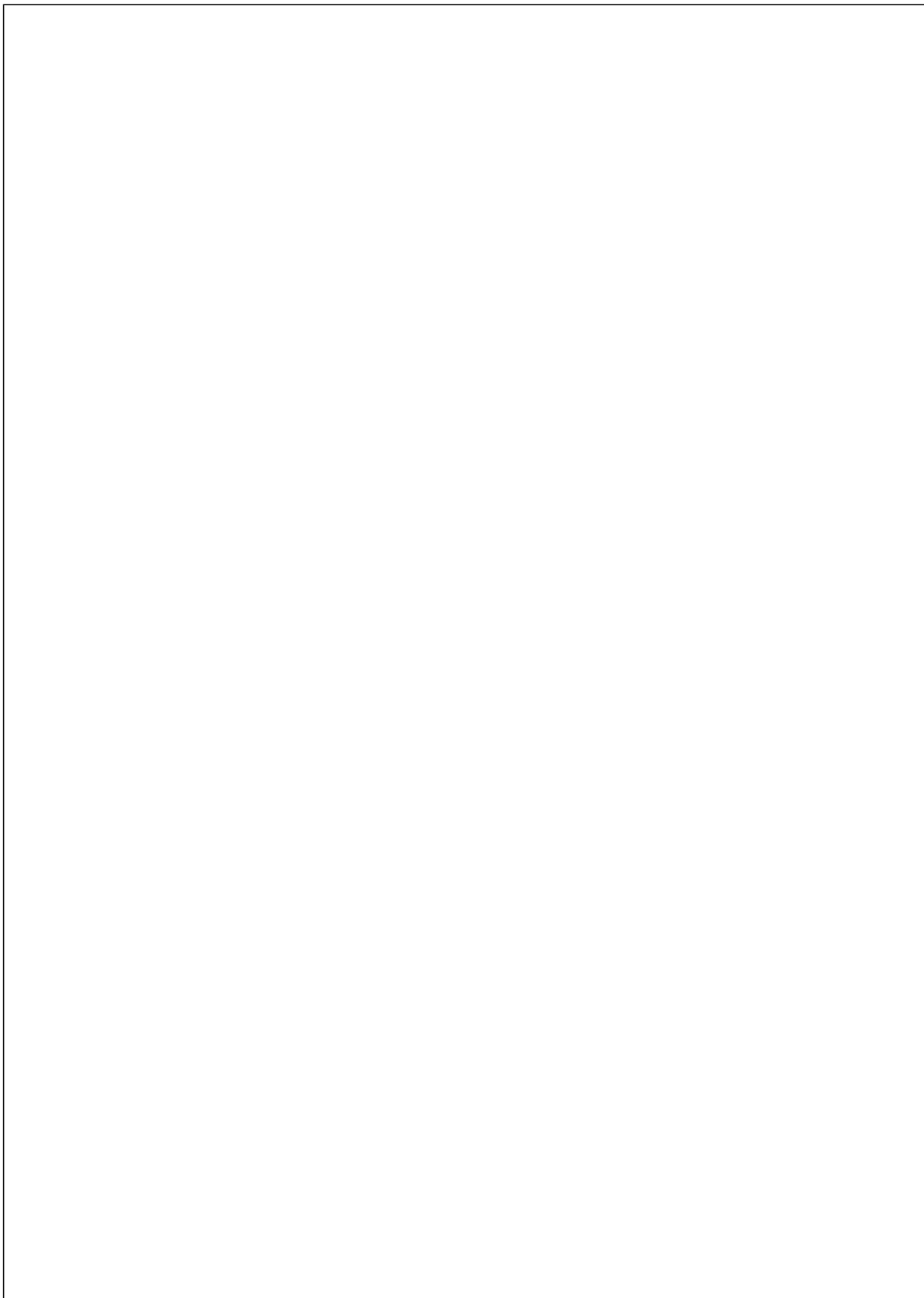

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/204993,Droga-i-dziedzictwo-Dzieje-rodziny-Moszoro-Camino-y-Legado-Historia-de-la-Famili.html>
27.02.2026, 09:26

„Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro / Camino y Legado. Historia de la Familia Moszoro” – wystawa Archiwum IPN w Muzeum Niepodległości

4 września 2024 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie odbył się uroczysty wernisaż przygotowanej przez Archiwum IPN wystawy „Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro / Camino y Legado. Historia de la Familia Moszoro”.

04.09.2024

Na ekspozycji zobaczyć można wyjątkowe dokumenty i ocalałe z wojennej tułaczki artefakty ilustrujące ponad stuletnią historię rodziny Moszoro – wywodzących się z kresów II Rzeczypospolitej polskich emigrantów w Argentynie. Wystawa została objęta honorowym patronatem przez Ambasadę Argentyny w Polsce.

Po powitaniu znakomitych gości, wśród których znaleźli się ambasador Argentyny w Polsce Alicia Irene Falkowski i przedstawiciele rodziny Moszoro, którzy przekazali bezcenne dokumenty do zbiorów Instytutu: Bartłomiej, Antoni i Stefan Moszoro, Agata Szkarłat i zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, prowadząca spotkanie red. Marta Piasecka oddała głos dyrektorowi Muzeum Niepodległości w Warszawie dr. Tadeuszowi Skoczowski. Podziękował on licznym gościom za przybycie na wernisaż oraz zaprosił do obejrzenia pozostałych wystaw i ekspozycji w Muzeum Niepodległości. Wyraził również podziękowanie za wieloletnią współpracę z IPN.

- Instytut Pamięci Narodowej jest częścią infrastruktury państwa polskiego, która służy polskiej pamięci. Jest głosem tych, którzy zostali za Polskę zamordowani, którzy za Polskę cierpieli, którzy o Polskę się bili. Za sprawą Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, pani dyrektor Marzeny Kruk, w Instytucie Pamięci Narodowej powstał projekt Archiwum Pełne Pamięci, dzięki któremu do Instytutu trafiają rodzinne pamiątki. Artefakty, które opowiadają te piękne, nieraz tragiczne historie. Mamy ich już dwa i pół tysiąca! Nie zamykamy ich w magazynach, nie zamykamy w archiwach, tylko chcemy się dzielić tą wiedzą, którą mamy dzięki Państwu

- powiedział prezes Instytutu Pamięci Narodowej, dr Karol Nawrocki. Dodał, że:

- Jesteśmy tutaj nie tylko na skutek miłości Ludmiły i Kazimierza Moszoro, ale także dlatego, że w sercach Ludmiły, Kazimierza, ich synów i w naszych sercach jest wielka miłość do Polski.

Ambasador Argentyny w Polsce Alicia Irene Falkowski wyraziła wdzięczność IPN za to, że dzięki wystawie wiele lat wysiłków i działalności polonii argentyńskiej nie pójdzie w zapomnienie. Podkreśliła również zasługi oraz ogromne zaangażowanie rodziny Moszoro w pracy dla społeczności polskiej w Argentynie.

Konsul honorowy RP w Rosario Bartłomiej Moszoro, w imieniu rodziny podziękował za przygotowanie wystawy i ze wzruszeniem dodał, że ekspozycja jest wyrazem hołdu dla jego rodziców, ale też dla całego pokolenia Polaków, którzy dali przykład honoru i bohaterstwa, ale

zostali pozostawieni własnemu losowi i po zakończeniu wojny musieli budować nowe życie na emigracji.

Na zakończenie części oficjalnej głos zabrała dyrektor Archiwum IPN, Marzena Kruk – jednocześnie jedna z kuratorek wystawy, która podkreśliła, że praca nad wystawą była fascynującą przygodą, pozwalającą poznać losy „zwykłej, a jednak wyjątkowej rodziny” Moszoro. Podkreśliła, że to właśnie z takich rodzin Polska jest dumna.

W dalszej części wernisażu odbył się wyjątkowy koncert w wykonaniu Damiana Wilmy, śpiewaka operowego oraz duetu VIO-DION DUO – Malwiny i Krzysztofa Lutrzykowskich. Utwory, które znalazły się w repertuarze, przeniosły gości w muzyczną podróż do miejsc związanych z peregrynacjami rodziny Moszoro, poczynając od przedwojennego, nostalgicznego Lwowa a skończywszy na gorącej, słonecznej Argentynie.

Po koncercie uczestnicy wernisażu zaproszeni zostali do zwiedzenia ekspozycji, po której oprowadzały gości jej kuratorki: Marzena Kruk, Agnieszka Sodel i dr Justyna Staroń.

Wystawa *Dzieje rodziny Moszoro / Camino y Legado. Historia de la Familia Moszoro* dostępna będzie dla zwiedzających w Muzeum Niepodległości w Warszawie do 15 listopada 2024 r.

W związku z wystawą Archiwum IPN przygotowało [ofertę lekcji muzealno-archiwalnych dla uczniów klas 7 – 8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych połączonych ze zwiedzaniem ekspozycji z omówieniem.](#)

Wystawie towarzyszy cykl spotkań otwartych, połączonych z kuratorskim oprowadzaniem po wystawie.

Pierwsze z nich, z udziałem przedstawicieli rodziny Moszoro: Bartłomieja Stanisława Moszoro, konsula honorowego RP w Rosario w Argentynie i ks. Stefana Aleksandra Moszoro-Dąbrowskiego, wikariusza regionalnego Prałatury Personalnej Opus Dei w Regionie Europa Środkowo-Północna odbyło się 30 września 2024 r.

Przygotowana przez Archiwum IPN wystawa stanowi hołd złożony wszystkim polskim rodzinom, które w wyniku II wojny światowej zostały zmuszone do życia na emigracji.

Głównymi bohaterami ekspozycji są: Kazimierz Moszoro, absolwent Politechniki Lwowskiej, działacz Młodzieży Wszechpolskiej, żołnierz wojska polskiego i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, i jego żona, Ludmiła z Dąbrowskich, harcerka, studentka Uniwersytetu Jana Kazimierza, zaangażowana w konspiracyjną działalność w podziemiu związanym z ruchem narodowym, więźniarka KL Auschwitz i KL Ravensbrück.

Kazimierz i Ludmiła, obydwaj pochodzący z rodzin o silnych tradycjach patriotycznych i religijnych, w obliczu sowieckiej okupacji kraju podjęli trudną decyzję o emigracji. Na swoją drugą ojczyznę wybrali Argentynę. Pozostając na obczyźnie aktywnie działali w środowisku polonijnym w Rosario, kultywując polski język i tradycje, a wartości patriotyczne przekazali swoim dzieciom: córce Julii Barbarze oraz synom: Antoniemu Romanowi, Bartłomiejowi Stanisławowi i Stefanowi Aleksandrowi.

W historii rodziny Moszoro odbijają się losy całego pokolenia Polaków, których plany i marzenia zburzyły II wojna światowa i komunistyczne rządy w kraju.

Wystawa nie tylko przypomina dramatyczne losy Kazimierza i Ludmiły oraz ich bliskich, ale także prezentuje życie i działalność środowiska polskich emigrantów w Argentynie i ich silne związki z Ojczyzną.

Do przygotowania ekspozycji wykorzystano kolekcję pamiątek rodzinnych i dokumentów przekazaną w 2023 r. do Archiwum IPN w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci przez Bartłomieja Stanisława Moszoro, syna Kazimierza i Ludmiły, konsula honorowego RP w Rosario w Argentynie.

Wystawa składa się z dwujęzycznych (polsko-hiszpańskich) plansz tematycznych prezentujących. Można zobaczyć na niej także cenne artefakty, m.in. nieśmiertelniki i manierkę Kazimierza Moszoro z okresu służby w PSZ oraz modlitewnik Ludmiły Dąbrowskiej który towarzyszył Ludmile od więzienia na Montelupich w Krakowie wraz z własnoręcznie wykonanym z obozowego koca w KL Auschwitz futeralikiem. Ważnym uzupełnieniem ekspozycji są nieprezentowane dotychczas amatorskie filmy dokumentujące szlak bojowy 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, nakręcone przez żołnierza tej formacji, wieloletniego przyjaciela rodziny Moszoro, Eugeniusza Siedleckiego.

Projekt wystawy: Jarosław Kłaput Project.

[W Archiwum Historii Mówionej IPN na portalu opowiedziane.ipn.gov.pl znajdują się wspomnienia Bartłomieja Moszoro.](https://opowiedziane.ipn.gov.pl)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Wystawa

Powiązane wiadomości

Niezwykłe pamiątki z Argentyny trafiły do Archiwum IPN

Spotkanie z braćmi – Bartłomiejem Moszoro i ks. Stefanem Moszoro-Dąbrowskim – Warszawa, 30 września 2024